

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 92.

V Ljubljani, v soboto 22. aprila 1899.

Letnik XXVII.

Someščani!

Skoro desetletje že gospodari *neomejeno* v ljubljanski mestni hiši družba, ki *ne uživa saupanja ljudstva*, temuč le zaupanje *sloglasne „Narodove“ klike*. — Nasledke tega gospodstva britko občutimo!

Mestna naklada je narasla od *šestero* na *dvajset* odstotkov in že je dognano, da sedanjemu gospodarstvu v kratkem tudi 50% -na naklada *ne bode sadostovala!* — Občinski dolгови naraščajo in nihče ne ve, kje bode meja.

Posamezni občinski svetovalci *dobivajo masten zaslužek iz mestne blagajne*, — kar bi nikakor ne smelo biti!

Potresna katastrofa se zlorablja za prisiljeno „olepšanje“ mesta — pri tem pa s *drakoničnim izvajanjem stavbinskega reda uničujejo hišni posestniki*: česar potres še ni izvršil, izvršuje stavbinski urad!

Krčevito se hoče iz Ljubljane napraviti *svetovno mesto* — pri tem pa pozablja, da je prva dolžnost županstva: *skrb za blagor meščanstva, za blagor ljudstva!*

Čast našega mesta je gospodujoča stranka *skrunila* na nečuven način. Sredi mesta se dviga *nesramna hiša*, celemu mestu in deželi v sramoto ter mladini v *pohujšanje!*

S tem činom dosegla je *predrznost* gospodujoče stranke vrhunec.

Ogorčenost ljudstva nad tem počenjanjem je *splošna*. Zato pa se gospodujoča družba tudi *boji ljudstva* in *trdo-vratno sapira duri razširjenju volivne pravice*. Nasprotno: čuteča, da se ji tla majo pod nogami, hoče gospodujoča klika *volivno pravico še bolj utesniti* in na ta način utrditi svoje krivično gospodstvo. —

V takih razmerah ni več mogoče, rok križem držati. Vestna dolžnost vseh poštenih, treznih in za blagor mesta vnetih ljudi je, združiti se v ta namen, da se vrže sedanje mestno gospodarstvo potom ostre, odločne, dosledne in brezozirne **opozicije!**

V to ime so se združili *mošje*, ki so sicer raznih *našorov*, ki so pa edini v mnenju, da je *neznosne občinske razmere treba premeniti* in v mestni hiši vtaboriti *gospodarstvo*, ki bode v soglasju s *željami, potrebami in razmerami mesta in ljudstva*. — V občinskem gospodarstvu je treba vpeljati *strogo varčnost*.

Korupcijo, da posamezni občinski svetovalci zajemajo zaslužek od mesta, treba *brezozirno odstraniti*.

Z *najmilejšim* uporabljanjem stavbinskih predpisov treba *ublažiti nasledke potresne katastrofe*.

Tudi naj 3% -no državno posojilo ne plesni v javnih blagajnah, temuč naj se *resnično porabi v podporo hišnim posestnikom*.

Sramotna hiša se mora takoj zatvoriti in tako vrniti ljubljanskemu mestu in kranjski deželi čast in poštenje.

Nenravnosti se napové boj na celi črti.

Občinski svet se mora resno baviti s *socijalnimi reformami*, na korist obrtnika in delavca. Domačo trgovino treba podkrepiti in jo *osvoboditi pritiska tujega kapitala*.

Pred vsem je pa neobhodna potreba *premembra volivnega reda* v dvojnem oziru: Upoštevati je *posebne razmere posamesnih okrajev mesta*, toraj naj se tudi vsakemu mestnemu okraju dá pravica, neodvisno od drugih okrajev voliti svoje zastopnike v občinski svet.

Zajedno naj se *volivna pravica razširi in dovoli vstop v mestno hišo tudi tistim*, ki so doslej izključeni, akoravno tvorijo večino prebivalstva in nosijo velikansko breme posrednega davka. *Pravica, napredek in svoboda* zahteva, da se to zgodi. Priklopi naj se toraj (dalje idoč premembi bi se vlada uprla) sedanjim trem volivnim razredom še *četrti razred!*

Someščani!

Volimo može, ki bodejo po tukaj označenem načrtu postopali v občinskem svetu!

Ne obračamo se do nobene posamezne stranke. Obračamo se do vseh poštenih, pametnih, treznih, svobodoljubnih, za čast in blagor našega mesta vnetih ljudi, brez razločka, s klicem:

Na volišče!

V Ljubljani, dne 20. aprila 1899.

Volivni odbor združene mestne opozicije.

Na temelju tega programa **priporoča** navedeni volivni odbor **sledeče kandidate**:

Dr. Ivan Krek, sem. profesor in državni poslanec, Semenške ulice št. 4.

Franč Breskvar, knjigovez, Pred škofijo 6.

Ivan Kregar, pasar, Poljanska cesta št. 8.

Ivan Marovt, izvošček in posestnik, Radeckega cesta št. 24.

Alojz Zorman, molar, Sv. Florijana ulice št. 7.

➡ **Volivci, volite te kandidate soglasno!** ➡

Deželni zbor kranjski.

XI. seja dne 21. aprila.

(Konec.)

O računskih sklepih bolnišničnega, blazničnega, porodnišničnega in najdeniškega zaklada za leto 1897 poroča poslanec grof Barbo.

Deželni dobrodelni zavodi: Potrebščina bolniškega zaklada za l. 1897 je znašala 115.834 gld. 68 kr., skupno pokritje pa 58.043 gl. 5 kr., primanjkljaj v znesku 57.791 gl. 63 $\frac{1}{2}$ kr. se je pokrila iz deželnega zaklada. Imovina tega zaklada se je pomnožila za 3702 gld. 63 kr. Opomnje vredno je, da so povrnjeni oskrbni troški znašali 42.823 gld. 32 kr., to je, 23.593 gl. 32 kr. več, nego je bilo proračunjeno. To prihaja odtod, ker je bilo izredno veliko število takih plačujočih bolnikov, ki dajejo prednost oskrbovanju v bolnici, kjer imajo vse udobnosti, in ker je bilo nadalje izvenkranjskih bolnikov mnogo več, nego se je mislilo.

Pri tej priliki še omenimo, da je bilo l. 1888 v stari bolnici oskrbovanih 3661 bolnikov, skupaj 96166 dnij, povprek torej eden bolnik 26,2 dneva; na leto so znašali tedaj troški za enega bolnika 17,15 gld., na dan 65 kr.; umrlo jih je l. 1888 v bolnici 406, to je 11,08 %. Leta 1897 pa je bilo v bolnici 6225 bolnikov oskrbovanih 124.781 dnij; troški za enega bolnika so znašali na leto 16 gl. 38 kr., na dan 81 kr. Leta 1888 so vsi troški v deželni bolnici znašali 62.788 gld.; l. 1897 pa 101.991 gld.; umrlo pa je le 343 bolnikov, to je 5,5 %. Dežela je l. 1888 morala doplačati 51.027 gld., l. 1897 pa 57.791 gld. 63 $\frac{1}{2}$ kr., dasiravno se je število bolnikov podvojilo. Posamezni bolniki so l. 1888 za oskrbovanje povrnili deželi 9761 gld., l. 1897 pa 42.823 gld. Troški za obvezila in lekarno so l. 1888 znašali 5410 gl., l. 1897 pa 12.548 gld.

Blazniški zaklad: Potrebščina je leta 1897 znašala 81.410 gld. 72 kr., pokritje pa 12.038 gld. 39 kr., primanjkljaj v znesku 69.372 gld. 33 kr. se je pokrila iz dež. zaklada. Imovina blazniškega zaklada je l. 1897 znašala 125.840 gl. 85 kr.

Porodnišnični zaklad je imel l. 1897 potrebsčine 10.077 gld. 95 kr., pokritja 1127 gld. 33 kr., primanjkljaja 8950 gld. 62 kr. Najdenišnični zaklad je imel pokritja 427 gld. 70 kr., potrebsčine 3775 gld. 10 kr., primanjkljaja 3147 gld. 40 kr.

Poročilo se vzame na znanje.

Posl. Višnikar v imenu fin. odseka poroča o poizvedbah glede učiteljskega pokojninskega zaklada.

Deželni zbor je leta 1896 sklenil, naj deželni odbor dá po kakem strokovnjaku na zavarovalno-tehnični podlagi izračunati, kakšne obveze prevzema dežela za bodočnost glede učiteljskega pokojninskega zaklada z ozirom na sedanji status upravičencev in na verjetne spremembe. Deželni odbor se je obrnil na deželno vladu s prošnjo, da posreduje pri ministerstvu za notranje reči. To ministerstvo je po veččaku sestavilo na podlagi podatkov bilanco za učit. pokoj. zaklad po stanju koncem l. 1896.

Po tej bilanci se pokaže nepokritega primanjkljaja 539.276 gld. Po § 81. dež. zakona z dne 29. aprila 1873 morajo vsi učitelji vplačevati 10 % od svoje prve v pokojnino vštene letne plače, od vsakega zneska, za kateri se jim plača zviša, od starostne in opravilne doklade. Vrh tega so isti zavezani plačevati vsako leto 2 % od svojih v pokojnino vštvenih letnih dohodkov. Nasprotno pa je dežela zavezana pokriti preostali primanjkljaj. Sedaj znašajo letni prispevki dežele že nad 20.000 gld. Izračunalo se je, da bi 10 % prispevek učit. plače zadoščal, da bi se pokrivali vsi pokojninski užitki. Ker pa je prispevek učiteljev še sedaj določen z 2 % plače, morala bi dežela prispevati 8 % vseh v pokojnino vštvenih dohodkov, poleg tega pa še 11 % v pokoj. vštvenih užitkov ali anuiteto v znesku letnih 29.321 gld. skozi 30 let ali pa 3 $\frac{1}{2}$ % obresti nezaloženega dolga glavnice 539.276 gld. v znesku 18.875 gld. Z ozirom na pomnožitev učiteljskih plač, ki za l. 1899 znašajo 406.716 gld., bi dežela morala poleg sedanjih 22—24.000 gld. primanjkljaja za učit. pok. zaklad skozi 30 let prispevati še 61.000, torej bi deželna naklada narasla za 4 % v to svrhu. Po tem poročilu je dež. zbor sklenil:

Dež. odboru se naroča, da v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona, s katerim se spremene določila dež. zakonov z dne 29. aprila 1873 in z dne 18. junija 1877 glede upokojenja učiteljskega osebja in preskrbnin učiteljskih vdov in sirot. Pri predlogih se je v obče kolikor mogoče ravnati po načelih penzijskega statuta za deželne uradnike.

Prošnja županstva v Tunjicah za podporo k zgradbi nove ceste iz Tunjic v Zalog se odstopi dež. odboru v rešitev; prošnja mestne občine Kranj za zgradbo železnice Loka-Divača in Kranj-Tržič-Celovec pa dež. železniškemu svetu.

Posl. Povše v imenu upravnega odseka obširneje poroča o samostalnem predlogu poslanca Pfeiferja glede razdelitve prebitkov osebnega dohodninskega davka ter predlaga:

Deželnemu odboru se naroča, da odpošlje na finančno ministerstvo spomenico, v kateri naj dokaže preobremenjenost kranjske dežele glede obrtnega davka ter prosi, da se centralna kontingentna komisija za obrtni davek pri razdelitvi prebitkov, označenih v § 49. davčnega zakona z dne 25. okt. 1896 ozira na Kranjsko deželo.

Kmetijska šola na Gorenjskem: V imenu upravnega odseka poroča posl. Jelovšek o ustanovitvi deželne kmetijske šole na Gorenjskem. Minulo leto je dež. zbor naročil dež. odboru, da glede ustanovitve kmetijske šole na Gorenjskem potrebno poizve in pri vladi izposluje za ustanovitev in vzdrževanje zavoda primerno državno podporo. Deželni odbor se je najprej obrnil na glavni odbor c. kr. kmetijske šole, naj bi naznanil svoje mnenje, kje bi bil najprimernejši kraj na Gorenjskem za tako šolo. Odbor kmetijske družbe je odgovoril, da z ozirom na obstoječe razmere ne more priporočati še jedno deželno kmetijsko šolo, ker bi se potem izpraznila z velikimi žrtvami ustanovljena šola na Grmu, katera bi lahko zadoščala potrebam cele dežele, ko bi bila primerno urejena. Dalje se je deželni

odbor obrnil s prošnjo na poljedelsko ministerstvo za primerno podporo. V prošnji je opisal potrebo boljšega pouka glede živinoreje, mlekarstva, planšarstva in gozdarstva, ki so posebno za Gorenjsko velevažne gospodarske stroke. Najbolj koristno bi bilo za Gorenjsko, ko bi se ondi kje ustanovila kmetijska šola z vzglednim kmečkim gospodarstvom pod umnim vodstvom. Zato naj bi poljedelsko ministerstvo za nakup primerne posesti dovolilo izdaten prispevek ter zagotovilo še letno podporo za vzdrževanje nameravanega zavoda. — Toda ministerstvo je odgovorilo, da bi za novo poljedelsko šolo ne moglo dovoliti podpore, pač pa bi prevzelo primeren prispevek k ustanovitvi kmetijske zimske šole ali pa za praktične tečaje, zlasti za živinorejo, mlekarstvo, planšarstvo in gozdarstvo.

Poročevalec v imenu upravnega odseka predlaga, naj bi deželni odbor nadaljeval svoje poizvedbe glede kraja in uredbe za to šolo ter od vlade izposloval prispevek za ustanovitev in letno podporo.

Baron Schwegel naglašja, da minulo leto s svojim predlogom ni nameraval večje kmetijske šole za Gorenjsko, temveč le zimsko šolo in praktične tečaje po letu, da se prebivalstvo nauči umne živinoreje, mlekarstva, planšarstva, čebelarstva, sadjereje in gozdarstva. V tem smislu priporoča svoj predlog, ki pa se ozira le na ožji okraj bohinjski in blejski.

Poslanec Ažman toplo priporoča ta predlog, toda posl. Hribar je proti temu, da bi se že sedaj dež. zbor izrekel za šolo v blejski okolici, ker se morda dobi kje drugod na Gorenjskem, n. pr. v kranjskem ali kamniškem okraju primernejši kraj.

Po daljši debati, katere so se vdeležili še posl. Langer, Murnik in Povše, je bil vsprejet predlog, naj deželni odbor poizveduje po Gorenjskem po primernem kraju, oziroma posestvu, ki bi ustrezalo pogojem za kmetijsko šolo v manjšem okvirju, od države izposluje primerno podporo in v prihodnjem zasedanju predloži svoje nasvete.

Prihodnja seja v torek.

Zoper alkoholizem.

(Dalje.)

Taka abstinenta sta bila sveti Pavel in sveti Timotej, na katera se nasprotniki abstinentov tako radi sklicujejo. Druge vrste člani se zavežejo, da bodo sploh strogo zmerni v uživanju opojnih pijač, da se bodo vsaj eden dan v tednu popolno zdržali, žganim pijačam in likerjem se popolnoma odpovejo, otrokom ne bodo dajali opojnih pijač, kakor le po zdravnikovih predpisih. Nadalje se zavežejo, da bodo namen zveze na vsak dovoljen način podpirali, nikogar v pijačo silili in vsakemu siljenju se ustavljali.

Tudi v Galiciji med Rusini imajo take bratovščine zdržnosti; njih udje se celi post popolnoma zdržijo žganja. Te bratovščine seveda ostanejo na pol pota. Če je mogoče 40 dni zdržati se tega strupa, zakaj bi ne bilo mogoče vedno? Ravno zato, ker manjka poduka o lastnostih opojnih pijač.

LISTEK.

Politični Prater v Ljubljani.

V Ljubljani nimamo samo Pratra v Latermanovem drevoredu, o katerem je »Slov. Narod« svojo dni pisal tako obširno in tako laskavo za gospode trgovske pomočnike, da se ti še danes z veseljem spominjajo tistega listka in so zanj hvaležni naprednej stranki, marveč imamo, posebno za časa volitev, vedno tudi velikanski političen Prater.

Najbolj nas vabijo najeti kričači v panoramo »Ljubljana v petih letih.« »Le notri! Volivci od prvega razreda doli do tretjega zastonj, politični otroci zastonj! Vidi se samo enkrat na leto, kedar pridejo volitve, torej le notri! Samo še ta teden, potem se panorama zapre! Le notri!« Kedor posluša kričača in vstopi, vidi skozi velikanska liberalna povekšalna stekla mesto, katero se mu zdi sicer čisto ptuje, nad katerim pa je orjašk nadpis: »Ljubljana.« Velikanske hiše s pet-

najstimi nadstropji, električna železnica po vseh ulicah, ki so tako široke, da se v njih lahko vstric pelje sto voz. Vse hiše imajo stolpe najraznejše podobe, ta je špičast, oni okrogel. Ljudij ni videti.

V krasnem Latermanovem drevoredu jih iščeš, ali zamen, ker tega ni, kajti je žalibože ves zidan. Prašaj panoramskega kričača, kje so. Ves v zadregi jeclja in naposled pove, da se jim je tako dobro godilo, osobito so imeli veliko zelo krasnih stvari, katere so bile sila velike in katere so imenovali doklade, da so samega veselja tako dolgo skakali, dokler niso vsi poskakali iz Ljubljane.

Nič kaj ti ni to povšeči. Zapustiš to panoramo, ki more res le všeč biti liberalnim otrokom, in greš dalje.

Tam je majhna kolibica z velikanskim napisom »Ljubljanski fiaker leta 1901.« Radoveden vstopiš. Gledaš skozi povekšalna stekla in gledaš, pa vidiš samo električno železnico, ki vozi po ljubljanskih ulicah in nad katero se v zlatih črkah lesketa nadpis: »Vstanovljena po za-

slugiliberalnih mestnih očetov.« Fiakerje iščeš zaman. Preiščeš vso kolibo znotraj in zunaj, — izvoščika, poštenega ljubljanskega izvoščika ni. Saj ga nadomestuje električna železnica. Žal ti je teh mož, kateri si morajo sedaj služiti kruha drugod. Zapustiš kolibo in se napotiš v drugo.

Napis na njej je zelo vabljiv: »Sedanja in prihodnja sreča hišnih posestnikov.« Kar hitro notri! Najprej je videti velika zbirka z napisom »obrisi in predpisi stavbinskega urada.« Koj potem je neka velikanska stvar, katere se ustrašiš.

Napis ima »hipoteke.« Ako jih ne poznaš, srečen; prašaj pa naše hišne posestnike, ako vidiš katerega v kolibi, in povedal ti bo žalostno zgodovino, v katerej bo morda zanimivo poglavje, kako je zidati moral po potresu hišo.

Nadalje je v tej kolibi videti »senca, katero mečejo mestni dolgovci na hiše.« To senco poznajo dobro hišni posestniki.

Precej poleg te kolibe je velik kabinet ljubljanskih posebnosti. Videti so tam stvari, katerih sicer nikjer ni, kakor n. pr. ljubljanski obrtnik, pri katerem je mesto nakupilo nekaj stvari

Nekdo je pred kratkim dobil v roke nemški mesečnik »Der Volksfreund«, katerega izdaja duhovnik A. Neumann v Rellinghausen a. d. Ruhr. Čudil se je: »Kaj tudi časnike že imajo?« Tako je med Slovenci prav malo, ki bi kaj vedeli o velikanskem boju, ki se v drugih deželah bje zoper pijančevanje in sploh zoper zlorabo opojnih pijač. Kdor hoče svojo dolžnost v tej zadevi storiti, temu naj bo priporočen znanstven mesečnik: »Internationale Monatsschrift zur Bekämpfung der Trinksitten.« Verlag der Schriftsteller des Alkoholgegnerbundes in Basel. Naroči se lahko pod istim naslovom v Leopoldshöhe, Baden. Poljuden list je že prej omenjeni »Volksfreund«.

Spisov zoper alkoholizem, znanstvenih in poljudnih, je nebroj, s kateregakoli stališča: verskega katoliškega in protestantskega, medicinskega, socialnega pozitivnega in socialnodemokratskega. Abstinencov je nad 7 milijonov v raznih družtvih, ki so sicer ločena po veri, nazorih, narodnosti, starosti, stanovih, vendar pa so med seboj v zvezi ter skupno delujejo na mednarodnih shodih. Sedmi mednarodni shod za odpravo razvad pri uživanju opojnih pijač je bil letos v Parizu od 4. do 9. t. m. Vršil se je pod pokroviteljstvom ministra javnega poduka.

Da se tudi med nami zve, kako ogromno je polje, na katerem delujejo nasprotniki nezmernosti, in kakšni možje se udeležujejo tega boja, naj tukaj sledi program kongresa.

Program skupnega ali generalnega zborovanja:

Naloga akademiške mladeži v boju zoper alkoholizem. Poročevalci in naznanjeni govorniki: Buisson, profesor na Sorbonni (Pariz); dr. Brunon, ravnatelj na école de médecine v Rouen-u; Ruysen, profesor na gimnaziji v La Rochelle; Gräter, cand. phil. v Basel-u; Barbey, advokat v Parizu.

Naloga srednjih šol v boju zoper alkoholizem. Poročevalca: Gilbert, profesor na gimn. v Toulouse; Barbey, advokat v Parizu.

Poduk o alkoholnem vprašanju po končani ljudski šoli. Poročevalec Bayet, dir. primarnošolskega poduka v Parizu; Fielden Thorp, Esq. B. A. v Jorku (Ang.).

Dijaške in mladostne družbe zdržnosti. Poroč. Baudrillard, nadzornik primarne šole v Parizu; Petit, generalni nadzornik šolstva v Parizu; Robyns, nadzornik primarnega šolstva in ustanovnik dijaških družb zdržnosti v Belgiji; Van der Woude, učitelj in urednik v Amsterdamu; gdč. Jessie Forsyth, predstojnica družbe guttemplerjev za oskrbovanje mladeži v Bostonu (Am.).

Izgoja učiteljstva za boj proti alkoholizmu v šoli in zunaj šole. Družbe zdržnih učiteljev. Por. Marillier, prof. na école pratique des hautes études v Parizu; Herod, učitelj, urednik v Švici; Don, generalni tajnik niderlandskega učiteljskega društva proti alkoholizmu v Amsterdamu.

Alkoholizem v zvezi z delavskim vprašanjem, posebno z delavskimi pogoji. A. Tovarniški de-

lavci. 1. Alkoholizem v tovarnah in delavnicah; 2. alkohol kot vzrok delavskim nezgodam; 3. vpliv alkohola na delavsko moč; 4. alkoholizem in krajšanje delavskega časa. B. Kmečki delavci. Poroč. Comte, urednik Relevement social v St. Etienne; Dr. Van der Velde, poslanec v Bruselju; Dr. Deffernez, zdravstveni nadzornik v belgijskem ministerstvu za obrt in delo; Dr. Faidherbe, načelnik propagande proti alkoholizmu v Roubaix; Dr. Van Coillie, načelnik belg. društva treznosti; Herbet, član drž. sveta; Dr. Blocher, urednik v Parizu; Cauderlier, tajnik Ligue patriotique belg. contre l'alcoolisme v Bruselju; Dr. Baratier, član društva de Medicine publique et d'hygiène v Jeugny (Fr.).

O mednarodni pogodbi med državami za varstvo domačih rodov v kolonijah proti alkoholizmu. Por. General Gallieni, guverner na Madagaskaru; Lejeune, senator, bivši justični minister v Bruselju; Dr. Harford-Battersby, tajnik Native Races and Liquor Traffic United Committee; župnik Merille de Colleville v Brighton (Angl.); Mauriceau, učitelj v Pin en Manges.

O boju zoper alkoholizem v armadi in mornarici. Por. dr. de Vaucleeroy, prof. na vojaški akad. v Bruselju; Konrad Dillon, blagajnik British Army Temperance Association v Londonu; Ms. Agnes Weston v Londonu; Repond, advokat, urednik, podpolkovnik v švic. arm. v Bernu; Parker, polkovnik v Milwaukee; odposlanec Lord Wolselya, najvišjega zapovednika angleške armade.

Javen shod: 1. Vloga žene v boju zoper alkoholizem. Gov. Elizabeta Selmer iz Kopenhagna, načelnica danskega ženskega društva zdržnosti. 2. Naloga duhovščine v boju zoper alkoholizem. Gov. Mgr. Turinaz, škof v Nancy; župnik Rochat v Gentu.

Program juternih shodov v treh odsekih.

A. Medicina in higijena. Splošni program: Vpliv alkohola na telesno in duševno delo. Asili za pijance. Pijače brez alkohola i. dr. Posebe: 1. Naloga zdravnika v boju zoper alk. Dr. Mahaim v Lausanne. 2. Predsodki za uživanje alkohola so znanstveno ovrženi. D. Bienfait. 3. Sedanje stališče naših kliničnih vednostij o alkoholu; Dr. Smith, vodja senatorja za alkoholike v Marbachu, Baden.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. aprila.

Jezikovni zakon s pomočjo § 14 bo, ako smemo verjeti poročilu »Narodnih Listov«, vendar le izšel, in sicer se je baje vlada zopet oprijela prvotnega Thunovega načrta, po katerem se razdeli češko kraljestvo v pet okrajev. Češko nameravajo namreč razdeliti v dva jednojezična, jeden s češko, jeden z nemško večino in jeden mešan okraj, v katerem je vsake narodnosti nad 25 odstotkov. V prvih dveh okrajih bi bilo uradovanje jednojezično, vendar bi bil pa pri vsa-

kem uradu nastavljen jeden uradnik, zmožen obeh deželnih jezikov. Mešan okraj bi tvorilo mesto Praga, kjer bi se uradovalo v obeh jezikih. Z drugo besedo, uvedena bi bila enakopravnost pri vseh oblastvih cele dežele. — S tem, takozvanim Stummerjevim načrtom, »Narodni Listi« brezpogojno niso zadovoljni, ker prvič ne verujejo še v njega uresničenje in drugič vladi naravnost odrekajo pravico, da bi smela izdati tak zakon, posebno pa ne, ako bi bil, kakor ta, na škodo češkemu narodu.

Poljski klub pomnožil se je v zadnjem času, kakor poročajo listi, za štiri može. Prestopila je namreč v njegovo zvezo jedna izmed številnih stranic našega državnega zbora, namreč dosedaj opozicijska poljska ljudska stranka, katero so tvorili poslanci Bojko, Krempa, Stapinski in dr. Winkowski. Ta klub si je pri svoji ustanovitvi začrtal posebno nalogo zastopstvo interesov kmečkega prebivalstva na Poljskem in je bil nasproti poljskemu klubu v opoziciji. Prestop se je sklenil na dobro obiskanem kmečkem shodu v Nielecu, ki se je vršil minulo sredo. Po mnenju dunajske »Reichswehr« je ta sklep velike važnosti za razvoj strankarsko-političnih razmer v Galiciji in je ob enem tudi dokaz, da poljski klub ni tako nasproten, kakor se je dosedaj sodilo in kakor je posebno opetovano povdarjala dunajska »N. Fr. Presse«. Vselej seveda se ta klub ni pokazal tako naklonjenega ljudskemu gibanju, sedaj se je pa v tem oziru vendarle obrnilo nekoliko na bolje.

Pogajanja z južnotirolskimi zastopniki se bodo vendar le nadaljevala. Iz Inomosta namreč poročajo, da se je posl. dr. Kathrein po daljšem trudu posrečilo, dovesti zaupnike italijanske stranke tako daleč, da so se izjavili voljne pričeti z nemškimi zaupniki resne razgovore glede dosege konečnega sporazumljenja. Pogajanja se prično neki že prihodnji teden in se jih vdeleži sedem nemških konservativnih, štirje liberalni in štirje italijanski zastopniki. Ako se doseže kmalu sporazumljenje, vdeleže se italijanski poslanci še sedanjega zasedanja deželnega zbora. Vse drugo, pravi neki tirolski list, je odvisno od postopanja vlade, ki je zelo naklonjena stališču, ki je zastopa posl. dr. Kathrein.

Razmerje mej Vatikanom in Kvtrinalom se je po zunanjih znamenjih v zadnjem času nekoliko obrnilo na bolje, tako vsaj sodijo nekateri listi in sicer iz naslednjih najnovejših dogodkov. Pred nekako enim mesecem umrl je kraljevi hišni prelat monsign. Anzino in že štiri-najst dni pozneje je imenoval kralj njegovim naslednikom mons. Lanzo in malo dni pozneje je odobril Vatikan njegovo izvolitev. Nadalje se je kardinalu Rampolli posrečilo prepričati protestno volitev proti kandidatu Albertariju. Konečno se je doseglo sporazumljenje glede cerkvenih zastav. In tako je baje še nekaj drugih zadev, mej temi tudi vsprejem kraljeve dvojice v Cagliariju po ondotni duhovščini, ki so dale nekaterim krogom povod, da govore o zboljšanih razmerah mej Va-

Romanje v sveto deželo.

II.

Vkrcaje v Trstu. — Odhod v sveto deželo — Pričetek vožnje po morju.

Gredoč od kolodvora do pristanišča, radujemo se velikega in lepega mesta, ki s svojimi širokimi ulicami in visokimi stavbami pristanišče obkrožuje; v pristanišču vidimo različne ladje: največje indijske parnike kakor tudi male čolnice. Živahna trgovina znači važnost Trsta za promet naših proizvodov z najbolj oddaljenimi deželami.

Strmé bližamo se Molo s. Carlo, širokemu kamenitemu napisu, tik katerega je bil velik parnik zasidran.

V malo urah nas je imel odpeljati ta parnik na ptuje.

Nekateri romarji porabijo kratek prosti čas za sprehod po mestu, drugi ostanejo na ladiji, kjer je videti marsikatera zanimivost.

Trenotek odhoda se bliža.

Na krovu stojé v gostih gruclah romarji ter pojó himno, vmes oglašá se piš parnikove piščali, rožljanje sidrovih verig in pluskanje valov. Zadnjo vrv od-

za dobitke mestne loterije. Obrtniki ljubljanski so do sedaj zastoj iskali tega moža. Naj se požurijo, da ga sedaj vidijo, ne bo jim žal. Vzeti pa morajo sabo dobre naočnike, pa tudi potem ni gotovo, da bi ga videli. Nadalje so med temi stvarmi videti tudi sklepi liberalnih mestnih očetov v korist obrtnikov.

Torej le notri!

Posebno zanimiva je zadnja koliba, kjer je videti »deficit mestne električne razsvetljave v milej liberalnej električne luči, zelo dobro za oči.« Ogromni deficit leži v samih cvetlicah, ki sta mu jih nastlala liberalni mestni zbor in »Slov. Narod«. Električna luč obseva ga milo, seveda malo motno. V to kolibo pa ljudje nič kaj ne hodijo. Ako vprašá zakaj ne, odgovore ti, da bo ta deficit videti zmirom, ker ne bo izginil, da je torej še časa dovolj, si ga ogledati. Morda imajo prav.

Tako je ta politični Prater prav zanimiv.

To sta potrdila tudi dva volivca, ko sta si ga ogledala.

»To so pa lepe reči, to«, pravi eden.

»Veš kaj«, odgovori drugi, »najlepše pa je to, da moramo zanje hvaležni biti samo našim liberalcem.«

vežejo, most potegnejo nazaj in mej klici na molu stoječe množice odhaja parobrod na široko morje.

Dolgo še se oziramo nazaj in gledamo krasni zaliv tržaški.

V širokem krogu kopiči se breg prav do skalnatih višin Nanosovega gorovja. Slednjič pozdravljamo blestečo kopico hiš tržaških in krasni cesarski grad Miramare, potem pa zginjajo podrobnosti obali in le še močne črte planinskega gorovja moremo razločevati.

Nekaj časa vozimo se tik istrske obali obsejane z mesti, pa ko se obračamo po morju, zgine tudi ta obal in ne vidimo drugega kakor morje in nebo.

Prvi dan morske vožnje napravlja na vsakega potnika mnogo raznih vtisov. Nove razmere gledé bivališča in hrane, nenavadna družčina in okolica, pomorska vožnja, tresoča se ladija; vse to more romarja že nekoliko vznemiriti. Pa malo nevoljo radi kake neprilichnosti odstrani kmalo zavest, da se peljamo v sv. deželo, in da so naš vzvišeni namen in milosti, ki nas čakajo, vredne take žrtve. S potrpežljivostjo premagamo male težkoče in z bratovsko ljubeznijo pomagamo drug drugemu, prilagoditi se novim razmeram.

tikanom in Kvirinalom. Po našem mnenju pa ti dozdevni uspehi še ne morejo dati nikakega po-roštva za zboljšane razmere, dokler se ne odpra-vijo še mnogo bolj kričeča nasprotja, ki jih je za-krivila italijanska vlada.

Avstro-Ogerska na Kitajskem. Včeraj smo na tem mestu omenjali, kako stališče zavze-majo v tem vprašanju naši »ljubi« zavezniki on-stran Litave in pod kakimi gorostasnimi pogoji bi bili voljni pritrditi avstrijski ekspediciji proti kitajskemu obrežju. Danes nam je pojasniti, kako sodijo o tem vprašanju drugi izvanavstrijski krogi in še celo taki, katerim bi bilo morda ljubše, da se nikdo ne vtikava v kitajske razmere. To so pred vsem Angleži, ki so v tem oziru daleko prekosili našo diplomacijo ter so si že preskrbeli trdna tla za razvoj svoje trgovine. Te kroge za-stopa mej drugimi tudi časopis »Times«, ki piše: Prijatelji Avstro-Ogerske naj bi vendar pomislili, da je že skrajni čas, da se monarhija podviza, ako noče zaostati v politično-komercialnem tek-movanju evropskih velesil. Avstro Ogerska je že v Bosni in Hercegovini pokazala posebno sposob-nost za vladanje nad narodi, ki se še nahajajo na prvotni stopinji kulture. Veliko število mladih Av-strijcev in Ogrov bi se rado izselilo, ko bi le ve-delo kam. Vsi, ki dobro poznajo politične in so-cijalne razmere v tej monarhiji, lahko spričajo, da bi Avstrija mnogo pridobila z regularnim in raz-širjenim prometom s prekooceanskimi deželami. — Tej trditvi pač ne more ugovarjati nihče razun zagriženih Mažarov.

Ministerska kriza v Rumuniji še se-daj ni rešena, akoravno je že štirinajst dni pre-teklo, odkar je sedanji Sturdzov kabinet podal de-misijo. Marsikdo bi sodil, da so rumunski politiki tako malo častilakomni, da nobeden ne mara pre-vzeti ministerskega portfelja. Toda ravno nasprotno je resnica: osebni interesi in brezobzirni boj za premoč je vzrok, da še sedaj niso mogli rešiti se-danje krize. Kralj in baje tudi sedanji ministerski predsednik namreč želita, da pride sedaj na kr-milo konservativno ministerstvo. Toda k nesreči je ravno isti dan umrl dosedanji vodja konserva-tivne stranke Catargi in tako je stranka brez vo-ditelja. Začel se je toraj boj za predsednika stranke, za katero čast sta se potegovala dva vplivna voditelja, bivši minister Cantacuzene, ki je pravi pristaš konservativne stranke, in pa vodja njej sorodne stranke junimistov Carp. Izvoljen je bil sicer voditeljem Cantacuzene, ki bi bil toraj tudi imel prevzeti sostavo kabineta, toda juni-misti s tem niso zadovoljni in zahtevajo za-se mi-nisterskega predsednika in še tri druge ministerske portfelje. Umevno je, da se na ta način ne bo doseglo sporazumljenje in da sploh ne pride na krmilo konservativno ministerstvo. Kralj se je se-daj baje obrnil do liberalnih desidentov in pride najbrže na površje Statescu-Aurelian Flevovo mi-nisterstvo.

III.

Vožnja po morju — Morje. — Otoki adrijski. Jonski otoki. — Kandija. — Zadnja noč morske vožnje. — Suha zemlja se bliža. Prvi pogled na sv. deželo. — Prihod in izkrcanje v Jaffi.

Že na vse zgodaj nahaja se veliko romarjev na krovu. Skupine obdajajo oltarje, na katerih se sv. maše bero; potem pa se potniki razgovarjajo o raznih vtisih prve noči na ladiji. — Potem pa vse obrača svojo pozornost na morje in na nje-gove vedno spreminjajoče se podobe.

Pogled na morje je jako različen. Ako gledaš recimo s trsatske gore na zaliv kvarnerski zjutraj, opoldne in zvečer, vselej vidiš drugačen prizor. Ako se ogledaš po morju s zahodne strani, kaže se ti drugačno, kakor od izhodne ali južne in severne strani. Kdo popiše lepoto in širjavo morja, mir in vihar? ...

Višnjeva ali temna gladina morska, višnjevi ali temni svod neba, ki se spenja kakor velika kupola nad našo ladijo, so navadni prizori, ki nam jih nudi silni ocean. Pa vsak trenutek spreminjata se svitloba in barva in vedno novi vtisi očarajo oko in srce gledalca. V viharju pa se kaže vsa groza morja. Pregovor pravi: Kdor ne zna moliti, naj se poda na morje. Mnogo ladij se vsako leto razbije in pogrezne v razburkanih valovih.

Gospodarski položaj v Ljubljani.

(Konec.)

Stara popravljena dvorana bi služila obojnemu namenu, in ne bi bilo treba sipati denarja okoli sebe, kakor da bi ga Bog ve koliko imeli. Kazati je lahko na večje dohodke, saj ni bilo treba dru-zega nego doklade zvišati za 14%, pa je šlo. To zadene vsak župan zadnje gorske vasice, v to ni potreba nobenega finančnega talenta. »Mestni Dom« proračunil se je na 117.860 gld. a oddal se za okroglih 97.000 gld. Iz tekočih dohodkov je bilo sklenjeno plačati 50.000 gld. Zakaj toraj celo posojilo 120.000 gld.? Ni bilo čutiti, da bi mestna blagajna teh 50.000 gld. ne zamogla pla-čati. Ali bi ne bilo bolje, ko bi se teh 50.000 gl. za nujnejše stvari porabilo? V drugih mestih po-dirajo hiše, da se naredi trgi z nasadi, mi pa za-zidavamo itak redke trge v Ljubljani in odstranjamo iz njih krasno drevje. Ali se mestnjahom ne vrine misel, da imamo pred seboj slavni zastop v Abderi? To je narobe svet. Jedna široka fronta poslopja proti severu ne vidi skoraj nikdar sonca, druga proti hribu bo vedno vlažna, ker jo bo voda izpod hriba in vlaga zamakala. Le stran proti Strelški ulici je prosta.

Ceste, popolnoma za sedaj nepotrebne, gra-dile so se na periferiji mesta s težkim denarjem. Jedna ali dve hišici stojite ob nji, in ni upati, da bi kedo tako kmalo zidal v teh krajih. Potuje se za vsako malenkost, a brez praktičnega uspeha. Potovalo se je za elektriko, a gospodje, ki so na tem potovanju izmenični tok za najboljši zistem v Ljubljani spoznali, zavrgli so takoj vse svoje potovalne skušnje, ko jim je dokazal zastopnik Siemens et Halske dobroto istomernege toka. Žu-pan Hribar vzame višjega inženirja seboj na Nemško, da si ogleda tuje kolodvore in zavode. Ali ne bi zadostovali dotični načrti, ki morebiti bolje situacijo kažejo, ko vsak ogled na licu mesta? Urarska potovanja občinskih svetovalcev so nam še v živem spominu. Artilerijska vojašnica je pasivna, isto tako elektrika. Malih nepotrebnih izdatkov je pa še veliko, ki skupaj reprezentujejo lepo svoto. Koliko potrebuje mestni vrtnar, je znano. A Tivoli je ravno tak kakor poprej; vremenska hišica stoji, nobeden se ne zanima za njo, ker ni — praktična, in kedo bo pa hodil iz mesta tako daleč gledat, koliko je ura v Amsterdamu ali Berlinu.

Gospodarstvo se mora spremeniti. Stopiti morajo na mesto nepotrebnih izdatkov le nujna potrebščina, ideja dolgov mora enkrat pasti, saj vendar ne gre se za toliko desetletij vezati za reči, ki se lahko polagoma iz tekočih dohodkov pokri-jejo. Če bi se »Mestni dom« ne zidal, isto tako ne dve nepotrebni cesti, poprava dvorane, nepo-trebno potovanje, bi se marsikatera lepa, potrebna reč naredila, za katero se mora sedaj delati dolg.

Naj se nam ne pride vedno z dokazom, kako je v drugih mestih. Oni naj delajo kakor hočejo, pri nas so druge razmere in po njih se moramo

Pojdi, dragi romar na Trsat, svetišče Marijino, tam vidiš brezštevilne spominske podobe, katere so hvaležni romarji darovali Mariji. Tam vidiš tudi med drugimi spominsko podobo, v kateri se mor-ski kapitan Mariji zahvaljuje na res čudovitni rešitvi iz hude nevihte na Črnem morju, ki je tra-jala celo 48 ur. Koliko britkostij, težav, muk, skrbij so imeli ondotni mornarji, iz katerih jih je otela »morska zvezda«! — Kaj pa naj še le re-čem o pomorskih prebivalcih!

Tam se nahajajo najmanjše živalice pa tudi morski velikani.

Morje nam pač oznanjuje posebno božjo vse-gamogočnost! Zares vzvišeni nadnaravni občutki navdajajo potnika na morju.

Ko se vozimo po jadranskem morju, vidi oko dosti večjih in manjših otokov, kakor Liso, kjer so avstrijski mornarji pod vodstvom admirala Te-getthofa tako slavno zmagali italijansko brodovje; potem zagledamo sivo skalovje dalmatinskih gora megleno nadahnjene zrak znači italijansko obal. Dostikrat obkrožijo delfini ladijo; številne mor-ske ptice, meve, pobirajo ostanke naših južinj — marsikateri ptič, ki s suhe zemlje prileti, sede na na vrvi ali omrežje ter radovedno gleda na ladijo in se potem brzo vrača na suho zemljo.

(Dalje sledi.)

ravnati. Mi smo v provincijskem mestu s skrom-nimi sredstvi, in moramo varčno gospodariti, vse tiste velikomestne ideje si moramo izbiti iz glave, sicer pridemo na — kant

Volivci, vi pa storite svojo dolžnost!

Romanje Slovencev v sveto deželo.

Že od nekdaj so se kristjanje s posebnim spoštovanjem ozirali na one kraje, v kate-rih je bival naš Odrešenik, v katerih je on delal čudeže, katere je slednjič posvetil s svojo krvijo. Koliko kristijanov je srčno že-lelo romati v one svete kraje? Toda radi prevelike daljave in s to združenimi ogromnimi stroški, zaradi raznih ovir je bilo le majhnemu številu kristijanov mogoče to romanje izvršiti. Vsled raznih ugodnih okoliščin je to popotovanje dandanes mnogo olajšano, zlasti ako se združi večje število romarjev in se v ta namen najme posebna romarska ladija. Na ta način se je lansko leto vršilo romanje Tirolcev v Sveto deželo. Ker se je romanje Tirolcev jako ugodno izteklo in to z razmerno jako nizkimi troški, tedaj je gotovo opravičena želja, da se tudi našemu vernemu ljudstvu ponudi prilika v večjem številu romati v Sveto deželo. Verni Slovenec je vedno rad romal na Božja pota, zaradi tega se tudi trdno nadjamo, da se oglasi toliko število romarjev, da bo mo-goče prirediti prvo veliko romanje Slo-vencev v Sveto deželo.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1899.

Oton pl. Detela, deželni glavar, predsednik. — Fran Povše, deželni in državni poslanec, podpredsednik. — P. Hugolin Sattner, župni upravitelj. — Ivan Sušnik, kanonik, podpredsednik. — Iv. Rozman, č. kanonik. — Ivan Vrhovnik, mestni župnik. — Martin Malenšek, mestni župnik. — Ant. Koblar, tajnik. — Anton Zupančič, profesor. — P. Angelik Hribar, frančiškan. — Dr. Vinko Gregorič, primarij. — Alojzij Stare, blagajnik. — Simon Pogačar, zasebnik. — Karol Pollak, veletržec. — Josip Jeglič, trgovec. — Josip Benkovič, prefekt v Alojzijevišču.

Pogoji in program romanja Slovencev v Sveto deželo.

1. Romanje v sveto deželo se bode vršilo, ako se začasno zglati približno 500 romarjev. Da bode mogoče za popoto-vanje potrebno pravočasno oskrbeti, naj se ro-marji pri svojih župnikih zglatijo vsaj do 31. maja. Na pozneje oglašene se ne bo moglo ozirati. Izpolnjene zglatnice naj p. gg. župniki takoj dološljejo odboru v Ljubljano.

2. Sprejemajo se samo moški ro-marji. Razmere in bivališča v Jeruzalemu niso še toliko vrejene, da bi se zamogle tudi ženske v večjem številu romanja udeležiti.

3. Romanje v sveto deželo priredi sicer ljub-ljanska škofija, vendar pa se vabijo k tej udele-žitvi tudi Slovenci iz sosednjih škofij. Č. gg. so-sednjih vladikov in se vabijo, da zaosnujejo po-sebne pododbore, kateri naj stopijo v zvezo z osrednjim odborom v Ljubljani in na ta način po-spešujejo zglatitev romarjev.

4. Cena za popotovanje znaša v prvem razredu 170 gld., v drugem razredu 130 gld. Udeleženci plačajo precej pri zglatitvi 10 gld. pristopnine, preostalo svoto pa v enem ali dveh obrokih vsaj do konca junija. Na želez-nici bode udeležencem prvega razreda drugi vozni razred, in udeležencem drugega razreda vozovi tretjega razreda na razpolago.

5. Ako kdo pozneje od nameravanega popo-tovanja odstopi, zapade pristopnino 10 gld. Druga vplačana potnina pa se mu vrne, ako se zglati mesto njega drug romar. V slučaju resnično do-kazanega zadržka se mu bode potnina po konča-nem popotovanju vrnila, ako se bode kazal kak prebitek.

6. Za vplačano svoto preskrbi odbor romarjem vožnjo iz Ljubljane v Jeruzalem in nazaj v Ljubljano z vso hrano, pijačo in prenočiščem, oskrbi vodnike, darila itd. Romarji ni-majo med potom nikakih stroškov, razven kar hoče vsakteri za nakup spominkov, za kak izlet izven programa itd. potrošiti.

Iz svojega bivališča v Ljubljano k skupnemu vlaku in potem po dovršenem romanji iz Ljubljane zopet na svoj dom potuje vsakdo na lastne stroške. Romarji, slučajno bivajoči ob progi med Ljubljano in Trstom, vstopijo, oziroma izstopijo seveda lahko med potoma.

7. Potovanje se bode vršilo prve dni meseca oktobra in bode pri ugodnem vremenu trajalo približno 21 dnij, in sicer vožnja iz Ljubljane preko Trsta do Jafe 7 dnij. Iz Jafe v Jeruzalem, bivanje v Jeruzalemu in okolici (5 dnij) in nazaj v Jafu 7 dnij, iz Jafe nazaj do Ljubljane 7 dnij. Izlet iz Jeruzalema v Nazaret in k Jordanu ni radi obilnega števila romarjev v skupnem programu.

8. Ker romanje nima namena, da bi se kdo s tem okoristil, sodelujejo vsi odborniki brezplačno.

9. Vsak romar dobi brezplačno knjižico s popisom svetih krajev, katera mu služi ob enem tudi kot molitvenik. Nadalje dobi vsakter romar legitimacijo, katera mu služi v potrdilo, da je ud romarske družbe.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1899.

O d b o r.

Tedenski koledar.

Nedelja, 23. aprila: 3. povelikonočna, evang.: Jezus napove svoj odhod. Jan. 16. Vojteh šk. — Ponedeljek, 24. aprila: Jurij m. — Torek, 25. aprila: Marka evang. — Sreda, 26. aprila: Klemen in Marcellin mm. — Četrtek, 27. aprila: Fidel Sigmar., Peter Kaniz. — Petek, 28. aprila: Vital, Pavel od Križa. — Sobota 29. aprila: Peter m. — Solnce izide 25. aprila ob 5. uri, zaide pa ob 6. uri 56 min. — Lunin spremen: Ščip 25. aprila ob 8. uri 20 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo, 23. apr.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo zl. Karol Santner, aleluja z verzi in ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakob a velika maša ob 9. uri: Missa Cunibert zl. P. Rampis, graduale zl. A. Foerster, ofertorij dr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. aprila.

(Prihodnja seja) deželnega zbora kranjskega je v torek 25 t. m.

(V pondeljek na volišče!) Vsi pošteno misleči volivci 3. razreda se javljajo, da pridejo v pondeljek volit. — Volitev za stranko opozicije je letos težavna, ker se že toliko let ni vdeležila mestnih volitev in ker je toliko novih volivcev, ki volitev niso še vajeni. Mestni magistrat je seveda tudi vse storil, da zmagajo njegovi kandidati. Uboge mestne služe, policaje in vse, ki imajo od mesta zaslužek, je župan Hribar vpregel v agitacijske »gare« in ti seveda radi ali neradi morajo ubogati, sicer so ob kruh. — Vkljub vsemu ternu nasilstvu je vendar opravičeno upanje, da zmagajo kandidati opozicije, ako se bodo volitve pravilno vršile. Toda, naj zmagajo naši kandidati ali ne, vdali se ne bomo, začetek je za nas zelo ugoden in zato smo trdno prepričani, da bo končna zmaga na naši strani. — Vendar pa že letos vsaj v 3. razredu lahko zmagamo, ako vsi naši volivci pridejo volit, to tem boljše, ker so kandidati opozicije vsega zaupanja vredni možje, do čim nasprotnim kandidatom, ki so učitelj: Dimnik, agent Prosenc, gostilničar Tosti, izvoščik Turk in posestnik Maly, ne gre tako zaupanje, ker so večinoma vsi v političnem oziru švigašvaga čez dva praga; v mestnem svetu pa treba v prvi vrsti značajnih mož! — Kakor poroča »Laib. Zeitung«, so nekateri neodvisni volivci kot kandidata postavili Anton Koflerja, želez. nižjega uradnika. — Zato pozivljemo volivce, da vsi pridejo na volišče in da ne cepijo glasov, ker le zložna volitev vodi do zmage.

(Volivci tretjega razreda) volijo v pondeljek dopoldne od 8. do 12. ure v dveh oddelkih; prvi oddelek, v katerega spadajo volivci, katerih priimki se pričenjajo s črkami A—L, voli v telovadnici ljudske šole v Komenskega ulici (na ledini), drugi oddelek z volilnimi upravičenci od M—Ž pa voli v telovadnici ljudske šole na Coj-

zovi cesti (na grabnu.) — Eventuelna ožja volitev se vrši ravno tam drugi dan, v torek, tudi od 8. do 12. ure dopoldne.

(Imenovanje.) Za knezoškofijska svetnika sta imenovana č. gg. Ivan Tomažič, mestni župnik v Škofji Loki, in Štefan Jaklič, župnik v Št. Vidu na Dolenjskem.

(»Katoliško agitacijo«) uganjajo razni liberalci in liberalčki sedaj po mestu. Ljudje, ki sicer pridevka »katoliški« nikdar ne izpregovore drugače nego v zasmeh in zasramovanje, klečeplazijo sedaj po mestu okrog ženskih volivk in jim izvablajo pooblastila zatrjujoč jim, da jih pobirajo za katoliško stranko. Seveda tega jim ne povédo, da jih pobirajo za tisto »katoliško« stranko, ki je ustanovila v Ljubljani javno hišo za nenravnost in za vselej omadeževala zares katoliško lice naše Ljubljane. Gospodje predsednik notarske zbornice Gogola, slavni mestni oče dr. Matija Hudnik i. dr. so lahko ponosni na spretnost svojih agentov, ki je semtertje tako perfektna, da bi se moglo z njo z vspehom pečati državno pravdnitvo. Verjamejo pa naj ti gospodje, da so naše ženske volivke »katoliškim« postreščikom in »katoliškim« pisarjem šle samo jedenkrat na led, v bodoče jim posvetijo z metlami in kuhavnicami.

(Lov na pooblastila.) Strašno se liberalci jeze, da so nekatere volivke preklicale pooblastila, katera so jim preje, ko niso vedele, zakaj se gré, podpisale. Očitajo nam zato lov na pooblastila. — Tem gospodom in pa drugim bralcem, katere bi zanimalo, povemo samo sledeče: Jedna izmed volivk, katera je sumila, da hočejo liberalci operirati z njenim pooblastilom, izdala je previdoma preklic vsacega v rokah liberalcev nahajajočega se pooblastila, katero bi imelo njeno ime. In res so imeli liberalci v rokah pooblastilo te volivke, — Čudno pa je to, da ni bilo ime te volivke, Marije Kukec, katera ne zna pisati, na dotičnem pooblastilu podkrižano in to podkrižanje potrjeno po dveh pričah, marveč podpisano tako, kakor bi podpisala neokretna, pisanja ne vajena roka. Tudi gospodje liberalci morajo vedeti, da so neke vrste lova prepovedane, ne samo na divjačino, temveč tudi na pooblastila.

(To ni lov na glasove,) poroča nam prijatelj, marveč nekaj čisto drugega, da je prišel gospod župan v petek k nam na barje, delit barjanom podpore. Dasi se v mestnej hiši vladajoči gospodje za nas barjane ne brigajo sicer, prikažejo se pri nas z vsikdar točno sigurnostjo vsakokrat pred volitvami v mestni zastop in dele podpore. S tem je doseženo dvojno, prvič se omehčajo volivci, drugič pa je stvar po ceni in ni treba Bog ve kaj izdati za barjane, kateri so torej samo takrat dobri, kedar so volitve pred durmi. To si bomo barjani zapomnili!

(Društvo za krščansko umetnost) je imelo dna 19. aprila izredno sejo. Društveni pokrovitelj premilostni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je počastil društvenike s svojim obiskom. Predsednik naznani, da je predložil, kakor pravila zahtevajo, novo izvoljeno načelnitvo prem. knezoškofu v potrjenje. — Metropolit dr. Jakob Missia se je zahvalil v prelepem pismu načelnitvu, da ga je občni zbor izvolil za prvega častnega člana. Društveniki so soglasno sklenili, da ohranijo pismo v umetnem okviru v svojem muzeju. — Načrti za poslikanje križanske cerkve se v tej obliki niso odobrili. Prvi načrt za kapelo v Adlešičih se ni vsprejel, pač pa Vurnikov. Načrt za veliki oltar v Gozdu nad Kamnikom se je zavrnil. — Presoja načrtov za veliki oltar na Brezji se odloži na prihodnjo sejo. — Načrt za cerkev v Cerkljah na Dolenjskem se ne odobri v sedanji obliki. — Z zahvalo se je vsprejelo poročilo, da je prelat dr. Kulavic daroval delo »Alt-Oesterreich«. — Metropolit dr. Jakob Missia je poslal »društvu za krščansko umetnost« sledeče pismo: Slavnemu načelnitvu »društva za krščansko umetnost« v Ljubljani. — S cenjenim dopisom 8. t. m. mi je naznanilo slavno načelnitvo, da me je občni zbor »društva za krščansko umetnost« v Ljubljani blagovolil izvoliti svojim prvim častnim članom. Ne morem se zadostno zahvaliti za čast, ki se mi je s tem skazala in ki je toliko večja za me, kolikor bolj cenim društvo, ki vkljub svojemu še le kratkemu obstanku in vsem težavam, s katerimi se mora zlasti v začetku boriti vsako društvo te

vrste, vendar tako plodonosno deluje na širokem polju raznih strok krščanske umetnosti. Dal Bog, da bi mu ostala tudi za naprej ista vztrajnost in navdušenost in da bi moglo doseči vedno lepših in lepših vspehov v čast božjo in slavo prelepe ljubljanske škofije! Posebno pa se še zahvaljujem vsem p. n. gospodom odbornikom, ki so s svojim nasvetom bili prvi vzrok sklepu, s katerim me je počastil občni zbor. Blagoslov božji spremljaj i društvo i slavno načelnitvo, ki mu je pripomoglo že dosedaj do tolike veljave in je tako spretno vodi. — Gorica, dne 16. aprila 1899. — Jakob m. p., kn.-nadškof.

(Z Gorenjskega.) Zelo nas je razveselilo, da se je deželni zbor tudi jedenkrat Gorenjske spomnil, da se je sploh govorilo o kmetijski šoli na Gorenjskem. Neverjetno je bilo, da je ostal najvažnejši del Kranjske brez take šole. Sicer nas pa skušnja uči, da se na oficijelne korake ni zanašati, temveč je treba skrbeti, da se ljudstvo samo zavzame za svojo korist. Iz naroda mora priti pritisk na merodajne kroge, in tem potom se bodo potem reševala najvažnejša vprašanja v blagor naroda. Pretečeno leto se je zastavil ves mogoči pritisk nemčursko-liberalne gospode v deželnem zboru v to, da se je preprečila deželna zavarovalnica proti nezgodam, in če se temu pritisku ne ustavi elementarna moč naroda, se to vprašanje ne bo nikdar več prebudilo. Zavarovanje proti požaru in nezgodam je vedno važneje. Mi se le premalo brigamo za to vprašanje in različne banke imajo proste roke ter izvažajo ves dobiček iz dežele v prid upravnim svetnikom in direktorjem. Gospodarska zveza je po svojem namenu poklicana, lotiti se tega vprašanja in pričeti s centralizovanjem zavarovanja. Brez dvojbe bi se dobila zavarovalnica, ki bi stopila v dotiko z gospodarsko zvezo, ker bi zveza sama brez truda in brez agitacije preskrbela brezštevila zavarovanja, bi delala z majhno režijo dobro kupčijo, znižala bi se vsled tega za člane zveze zavarovalnina in vendar bi ostalo še nekaj odstotkov za namene zveze. — Tu pa ne smemo misliti morebiti na kako zvezo z banko »Slavijo«, od katere nima slovenski narod drugega dobička, kakor da se upira po svojem zastopniku v deželnem zboru vpeljavi prepotrebne deželne zavarovalnice. Ta banka ne more in ne sme imeti zaupanja naroda, ker njeni glavni zastopnik v Ljubljani, župan Hribar, strastno napada našo gospodarsko organizacijo, ker podkopuje ugled našega presvetlega knezoškofa v deželnem zboru, ker podpira nemčursko-liberalno rogoviljenje dr. Tavčarja in ga bode v tem poslu skoraj nadkriljeval, in ker se je tako daleč spozabil, da je celo mladino na zadnjem dijaškem shodu pohujševal, rekoč, katoličanstvo danes ni drugega, nego bojni klic. — Organizacija zavarovanja po gospodarski zvezi naj bi nas rešila neplodne zveze s Hribarjem in po njem s »Slavijo«, in ta rešitev bo brez dvoma obema ugalala. Na delo tedaj za gospodarsko neodvisnost!

(Visok poset) je te dni doletel naše zapuščeno Barje. Župan Hribar pripeljal se je v svoji »Staatskarossi« na »morost«. Barjani med letom sicer niso vajeni sprejemati od te strani kakih obiskov, toda sedaj je čas volitev in »morostarji« štejejo blizo 200 glasov v 3. volivnem razredu. Naši ljudje se visoke gospode navadno prestrašijo, če jim pride v hišo, toda Barjanom se to pot ob županovem posetu ni bilo treba prestrašiti. Gospod župan, ki je v zadnjem času videti zelo nevoljnega obraza, je bil z Barjani nenavadno prijazen, pravijo, da je imel za vsacega dobro besedo. Baje je tudi to priliko porabil — da si prihrani eno pot — tudi v ta namen, da je med tamošnje prebivalce razdelil običajno vsakoletno podporo. Zlobni jeziki sicer trde, da se ta podpora vsako leto nalašč ravno o volitvenem času razdeljuje, tudi se čujejo trditve, da imajo na magistratu vse natančno zapisano, ne samo koliko in kaj vsak dobi, ampak tudi to, na katero stran je dotičnik pri zadnjih volitvah volil. No, to so seveda le trditve, katerim sicer Barjani verjamo, magistrat pa ne. Pa naj bo temu kakorkoli, to je gotovo, da bi Barjani gospoda župana tudi med letom prav radi kedaj v svojem kraju videli, da bi ga prepričali, da Barje ni vedno tako blatno, kakor navadno ob pomladanskih volitvah. Pa tudi kaka podpora bi jim med letom prav prišla. Si-

cer pa pravijo, da bi jim bilo najbolj všeč, da bi na magistratu tiste protokole, v katerih je baje vse zapisano, odpravili, ker bi potem vsak lahko po potrebi prejemal podpore in po prepričanju slobodno — volil. Res pa je vsekako to, da tudi županova osebna agitacija ne izvleče liberalne mestne klike iz »morosta«, v katerega je zbog nepremišljenega slabega gospodarstva zašla. In prav Barjani bodo v ponedeljek pri volitvah s svojimi 200 glasovi pomagali, da to liberalno kliko strmoglavimo na glavo v — morost.

(O ukradenem pismu.) Nečloveška drznost nesramnega podtikanja me sili, da zadevo pojasnim — pač ne slovečemu »sotrudniku« »Slovenskega Naroda«, temveč razsodnemu občinstvu, naj spozna tatu in njegovega deležnika »po ovinkih«. Prvič: Pismo sem jaz odprto položil na svojo mizo v sobi — nato sem je prvič zagledal še-le v ponatisu »Slov. Naroda«. Ker ga voljno »Narodu« nisem prepustil, moralo je biti ukraden iz moje sobe. — Drugič: Da nisem imel namena, tako pismo zavreči ali celo nepristojnemu kraju prepustiti, to menda jaz pač bolje vem, kakor tuji tat, pa upam, da vé to tudi vsak pošteni, če količkaj mene pozna in ima kak pojem o pijeteti. — Tretjič: Tudi po zmotni prišlo na neprimeren kraj. Slavno občinstvo naj mi oprostí izraze: »sotrudnik« »Naroda« me sili. Dokaz: Ako bi bilo pismo po kakí človeški slučajnosti zašlo na stranišče (tako namiguje »Slov. Narod«), biga tat ne bil mogel »najti«; zakaj v mojem oddelku župnišča je le jedno stranišče, in to imale jeden vhod — iz moje spalne sobe. Daleč, na čisto drugem koncu župnišča so drugi taki prostori, v kakoršnih jednom hoče tat oprati svojo čast. Ne samo, da papirji moji nimajo nikoli pota v taista, naj le pride tat pokazat, kje, vsprejeli ga bomo sicer s homeričnim smehom, a dokazali pa radi, da zastoj zdihuje po kakem rešilnem stranišču; za katerokoli se bo odločil, bomo odgovorili z jednako trdnim dokazom. — Četrtyč: Imajo že besede »Narodove« pritisnjen znak laži na sebi. V prvem pojasnilu pravi podpisani tat, da je našel »namenjeno v peč, če ne še kam drugam«; v poslanem pa (v peči je bilo menda prevroče?) se zagovornik zateka odločno na stranišče. Ali naj iščem besed, da obsodim take predrzne, nežnost žaleče izmišljotine? Ali zasluži, da bi jaz njemu odgovarjal? — In zdaj pogledjmo še modrost, s katero mene hoče učiti, kaj je pošteno. »Sotrudnik« modruje: »Nisem odgovoren ne jaz, ne naš list, (če se porabi ukradena stvar)... Saj tudi Vi niste odgovorni, če pobere iz pušic v cerkvi, in naj je bil kak drobiž slučajno tudi prej ukraden... Pripeljite mi tega modrijana k cerkveni pušici, naj nam na drobižu pokaže, kateri in komu je ukraden, da bom jaz tako dobro vedel, kdo je pravi lastnik, kakor je »Narodov« sotrudnik vedel, kdo je pravi lastnik pisma, jaz bi sebe imenoval krivičnega sodeložnika tatov, če ne bi vrnil — kako pa sotrudnik »Narodov« sebe?

Janez Rozman,
župnik šentjakobski v Ljubljani.

(Pater Denuncij.) »Narod« se kar peni togote, da si upajo meščani nastopiti proti njegovej kliki. Zaletava se danes v tega, jutri v onega, in tako se je tudi zaletel v gg. oo. frančiškane, katerim nadevije priimek »pater Denuncij«. To budalost je v »Narod« zapisal pač človek, ki je vsled volivne agitacije postal — Prismodicij.

(Destava glasovnic.) kakor čujemo iz zanesljivih virov, ni tako vzgledna in vestna, kakor je n. pr. razdeljevanje krompirja in fižola na Barju pred volitvami. Čudno je pri tem posebno to, da se ravno našim volivcem godi ta krivica, da potem ne bodo oddali svojih glasov. Toda s tem gospoda ne bo dosegla svojega namena, ker so naši volivci toliko zavedni, da vedo, zakaj se njih imena nahajajo v volivnem imeniku.

(Državna podpora.) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za tri leta v podporo gospodinjiski dekliski šoli vsakoletnih 1000 gld.

(Vrhunec Malovrhove surovosti.) Danes, pri belem dnevu opoldne je urednik »Slovenskega Naroda«, slavnoznani Malovrh, v »Zvezdi« s pestjo surovo napadel ljubljan-

skega duhovna, grozno preklinjajoč. — Res lepi ljudje so zbrani okrog »Naroda«!

(Razpisane dijaške ustanove.) [Konec.] 12. Jožefa Peharca ustanova letnih 217 gld. za dijake na politehničnih šolah, ki so v krvnem sorodstvu z ustanoviteljem. Prošnje vsprejema župnik v Trziču. — 13. Jožefa Pretnerja ustanova v znesku 36 gl. 29 kr., do katere imajo pravico potomci ustanovnikovega brata. Prezentacijsko pravico ima lastnik Lenartičevega posestva v Gorjah objednem z ondotnim župnikom. — 14. Prvo in drugo mesto Antona Raaba ustanove za dijake četrtega, petega in šestega gimn. razreda v znesku 136 gl. Pravico do nje imajo sinovi ljublj. meščanov. Prezentator je mestni magistrat. — 15. Druga Ant. Raabova ustanova letnih 231 gld., do katere imajo pravico njegovi ali njegove soproge sorodniki, ki se žele posvetiti duhovskemu stanu. — 16. Ustanova dr. Pavla Ign. Reschen v znesku 40 gl., do katere imajo pravico dijaki iz njegovega sorodstva, ob njih pomanjkanju pa tudi drugi, posebno iz rodbine Fabjanič. Prezentator je ljublj. odvetn. zbornica. — 17. Maksa Henrika p. Scarlichi-ja prva v znesku 64 gld. in 18. druga ustanova v znesku 137 gl. 20 kr., ki se podeli moškim in ženskim potomcem plemenitaških rodbin. Prezentacijsko pravico ima kranjski deželni odbor. — 19. Andreja Schurbija ustanova letnih 30 gl. za dijake iz rodbin Schurbi, Sluga, in Vaupetič v Podgorju pri Mekinjah. 20. Tretje, peto, petnajsto in šestnajsto mesto a 50 gld. in peto mesto a 100 gld. Ivana Stampfla ustanove za kočevske nemške dijake. — 21. Ivana Andreja pl. Steinberga ustanova letnih 86 gld. za visokošolce na Dunaju in v Gradcu iz rodbin Steinberg, Stemberg in Gladich, ter 22. Antona Alojzija Wolfa ustanova letnih 79 gld. za dijake iz idrijske župnije ter sinove nekdanjih lastnikov škofijskih posestov v Ljubljani in Goričanah.

* * *

(Požar v dunajski konjeniški vojašnici.) V noči od srede na četrtek se je vnel ogenj v konjeniški vojašnici v Jožefovem predmestju, ki je v kratkem vpepelil zalogo krme v vrednosti 20.000 gld.

(Germanizacija nevarna državi in Mažarom. Znani mažarski politik in poslanec Ugron je v svojem listu »Magyar Orszag« objavil jako oster članek proti nemškim vojaškim šolam, katere nameravajo ustanavljati v nemških mestih. Ugron dokazuje, da Mažarom ne preti prava nevarnost od Slovanov, nego od Nemcev. Mej drugim piše: »Iz preteklosti našega naroda vidimo, da slovansko gibanje nikdar ni bilo agresivno proti Mažarom. Nasproti pa vsi listi naše zgodovine govoré o o nemški pohlepnosti, da nas podjarmi. V bodočnosti nam more slovansko gibanje biti manj nevarno, ker vladajoča slovanska država ruska izvršuje svojo veliko kulturno nalogo v Rusiji... Dandanes je v dinastiškem pogledu nemški živelj najbolj nezanesljiv, ker se le tedaj srečnega čuti, ako more tlačiti druge narode. Avstrija pa jim danes ne more izpolniti njihovih pretiranih zahtev, in zato jej obračajo hrbet. Kaj pomeni »Proč od Rima!« Početek tega gibanja je Bismarckov izrek, da današnja nemška država ne prenaša prirastka katolikov. Nemški sanjači v Avstriji hočejo torej odstraniti zapreko, ki ovira združenje z nemško državo.«

(Sejmi po Slovenskem od 24.—29. aprila.) Na Kranjskem: 24. v Loki, Št. Juriju pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radovljici, Črnem vrhu, Žužemberku, Dolih, Cerknici, na Vrhovcu in v Vrhju; 25. v Bučki, na Grosupljem, v Hotavljah, Kranju, Mozeltu in Št. Juriju pri Svibnem; 17. v Rakitni in Lukovcu; 29. pri sv. Volbenku. — Na sloven. Štajerskem: 24. v Hočah, v Št. Juriju ob južni žel., Št. Juriju v Hrastovcu, Št. Juriju v Svični, Kanizu, Ptujju, na Laškem in v Zdolah; 25. v Kostivnici, Št. Juriju ob Tabru in v Dobovi. — Na Koroškem: 24. v Milštatu, v Guštanju in Blatogradu. — Na Primorskem: 24. v Tolminu in Komnu; 25. na Kviškem; 26. v Divači; 17. v Gorici; 28. v Brezovici; 29. v Cevdatu.

Društva.

(Občni zbor »Katoliške družbe za Kranjsko«) se vrši v torek dne 25. aprila t.l., ob 7. uri zvečer v Katoliškem domu z običajnim

vspešdom. Odbor vabi k obilni udeležbi vse družbine člane.

(Vabilo) k veselici, katero priredé pevci »Slovenskega bralnega društva« v Škofji Loki v nedeljo, dne 23. aprila t. l. v društvenih prostorih. Vspored: 1. Petje: A. Härtl: »Večerna«. — F. Mayer: »Tičica gozdna«. — J. Svetlič: »Oj planine«. — Narodne. 2. Komičen prizor, katerega izvajajo na njih željo društveniki reteškega bralnega društva. 3. »Bob iz Kranja«. Veseloigra s petjem; preložena s češkega. 4. Prosta zabava. — Začetek ob 1/8 uri zvečer. — Vstopnina udom 20 kr., neudom 30 kr. — Ker je čisti dohodek namenjen društvenim pevcem, se preplačila hvaležno vsprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi

Odbor »Slov. bralnega društva«.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) prejelo je zadnji mesec sledeča darila: Iz Maribora poslal je gosp. France Dolenc, trgovec, 270 kron, katere je nabral mej mariborskimi rodoljubi. Imena plemenitih darovalcev priobčimo prihodnjič. Akademično društvo »Slovenija« darovalo je čisti dohodek veselice, ki jo je priredilo o svoji tridesetletnici, v znesku 200 kron. V tej svoti je tudi 76 kron, katere je gospod profesor Levec nabral mej bivšimi Slovenijani v Ljubljani. Dalje so darovali: Slavno hranilno in posojilno društvo v Ptujju 120 kron, slavna posojilnica v Slovenski Bistrici 50 kron, gospod dr. Edvard Volčič, c. kr. sodni tajnik v Novem Mestu, nabral je mej tamošnjimi Slovenci 44 kron (imena darovalcev priobčimo prihodnjič); slavna kmetska posojilnica na Vrhniki 40 kron; slavna posojilnica v Brežicah, 30 kron; sl. društvo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 20 kron; slavna posojilnica v Vitanji 20 kron; bivši državni poslanec g. dr. Josip Vošnjak, zdravnik, posestnik itd. v Slov. Bistrici, 10 kron; g. dr. Janko Pajk, c. kr. profesor na Dunaju, drugi obrok glavnice 20 kron; g. Friderik Žakelj, c. kr. profesor v Ljubljani, 10 kron; g. Zos. Smodej, c. kr. notar v Velikih Laščah, 10 kron; g. Anton Šlamberger, c. kr. notar v Kranju, 10 kron; gospod V. Wanous, trgovec v Radgoni, 8 kron; g. Karol Dolenc, c. kr. pristav pri najvišjem rač. dvoru na Dunaju, 6 kron; g. dr. Urban Lemež, odvetnik itd. v Slovenski Bistrici, 6 kron; g. Jakob Urbanija, c. kr. poštni kontrolor na Dunaju, 6 kron; po 4 krone so darovali gospodje: Dr. Fr. Detela, c. kr. šolski svetnik v Novem Mestu; Ferd. Seidl, c. kr. profesor v Gorici; Ivan Jenko, načelnik postaje v Litiji; msgr. Štefan Katol, kanonik v Gorici; gospica Marija Wessner, učiteljica višjega dekliskega zavoda v Ljubljani; Alojzij Matelič v Tolminu; Fran Fischer, hôtelier v Kamniku; gg.: Tavčar, Logar, Rajh v Ribnici, 3 krone 60 vin.; vč. g. Mihael Sajč, župnik v Štangi, 3 krone; vč. g. Filip Abram, kurat v Črničah pri Gorici, 2 K za toliko blagih darov bodi najiskrenejša zahvala. Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je letos že 64 revnih dijakov podpiralo; za to lepo število podpirancev je treba res izvenredne pomoči. Odbor prosi torej uljudno za pošiljanje daljnih darov, katere bode društveni blagajnik veleč. gospod Franč. Jančar, monsignor, papeški častni komornik itd. na Dunaju, I., Singerstrasse št. 7, hvaležno sprejemal.

(Buzetsko društvo za štednjo in zajmove) je imelo v prvi upravni dobi od 1. aprila do 31. decembra 1898 prometa 76.008 K. 79 vin. Zadržnikov je imelo koncem leta 172, ki so vplačali 177 deležev v znesku 708 K. Vloge znašajo z obrestmi vred kron 32.343.29, posojil skupaj kron 31.329.20. Čistega dobička je imela zadruga 787 kron 25 vin. Načelnik zadruge, ki je član »Gospodarske zveze« v Ljubljani, je odvetnik dr. M. Trinajstič. Vloge obrestuje s 4 1/2 odstotkov, posojuje pa proti šodstotnim obrestim.

Darevi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. Ant. Jamnik, župnik v Sorici, 10 gld. — G. K. Miklavčič, vpok. župnik v Trbojah, 1 gld. — Prijatelj iz Bohinja 15 gld. — G. Fr. Strlé, načelnik postaje v Zagorju ob Savi, 1 gld. 50 kr.

Za Katoliški dom: Gosp. Alojzij Jenko 2 gld. 60 kr. — G. Anton Jamnik, župnik, 2 gld. 25 kr.

Bog plačaj!

Jednajsti izkaz prispevkov za cesarjev spomenik v Ljubljani. Darovale so nadalje v rečeno svrhu občine: Kanal 20 gld, Vremski Britof 20 gld., Grosuplje 30 gld., Spodnja Šiška 30 gld., Dobrujne 100 gld., Gor. Logatec 25 gld. in Črniče na Goriškem 20 gld.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. aprila. Zunanji minister grof Goluhovski je z dvema sekcijskima načelnikoma odpotoval v Budimpešto.

Dunaj, 22. aprila. Podpredsednik državnega sodišča Habietinek je demisijoniral.

Dunaj, 22. aprila. Pruski listi poročajo, da se bo armada v Avstriji zdajno porušila.

Dunaj, 22. aprila. V seji mestnega zbora je naznanil župan dr. Lueger zahvalo sv. Očeta za laskave simpatije ter da podeljuje svoj apostolski blagoslov mestu Dunaju in njega zastopnikom.

Praga, 22. aprila. Včeraj je bila daljša razprava glede armadnega jezika. Radikalei so ostro napadali vlado.

Praga, 22. aprila. Deželni zbor je vključil nasprotnim pojasnilom namestnika grofa Coudenhove z veliko večino vsprejel predlog odsekov, da se poslanec Bartak ne izroči sodišču, ki ga zasleduje radi ovadbe, češ, da je češke rezervnike nagovarjal, naj odgovarjajo s „Zde“.

Opava, 22. aprila. V Šleziji so nekateri učitelji napravili pobotnice za svojo mesečno plačo v poljskem jeziku. Deželni odbor pa je na vprašanje blagajnika odgovoril, da je le na nemški pisane pobotnice izplačati denar.

Lino, 22. aprila. Dopolnilna volitev za državni zbor iz pete skupine mesto umrlega poslanca Doblhamerja je razpisana na dan 3. junija.

Solnograd, 22. aprila. Deželni zbor je vsprejel predlog glede uvedbe sedemletne šolske dolžnosti in dveletnega nedeljskega pouka in nato zaključil zasedanje.

Ferrara, 22. aprila. Tukaj zborujoči italijansko-katoliški kongres je izvolil komponenta Perosija svojim podpredsednikom. Navdušenje tem povodom je bilo nepopisno.

(Listneca vredništva.) Gosp. S. v B.: Prašate, kateri gospodje sedijo v odboru, ki so ga »Narodovci« ustanovili proti našej gospodarskej organizaciji. Tu odgovor: Malovrh in dr. Tavčar, dr. Kušar, ces. svetnik Murnik, A. Pogačnik iz Cerk-

nice, Domicelj iz Rakeka, L. Fürsager iz Radovljice, C. Pirc iz Kranja, Guštin iz Metlike, Stepec iz Višnje Gore, Terdina, Tosti, Zupančič in F. Souvan iz Ljubljane.

Važno naznanilo. V vsaki hiši naj bi imeli najboljšee domače zdravilo dr. Rose-jev balzam za želočec in praško domače mazilo. Oboje je dobiti tudi v tukajšnjih lekarnah.

20. aprila. Terezija Zagorc, delavka, 31 let, Florjanske ulice 36, jetika. — Tarcila Marija Resman, nsmiljenka. 25 let, Radeckega cesta 11. jetika.
21. aprila. Mihajl Habad, berač, 68 let, je umrl potoma med vožnjo od Trzina v bolnico na Dunajski cesti, ostarelost.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebes	Padačina 24. ura
21	9. zvečer	733,5	11,2	sl. jzah.	del. oblak.	0,0
22	7. jutraj	733,1	8,1	brezv.	jasno	
	2. popol.	730,9	18,6	sl. jzah.	pol. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 11,6 normale: 10,7°.

Tržne cene v Ljubljani
dné 22. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 20	Špeh poven, kgr.	70
Reš.	8 —	Surovo maslo.	90
Ječmen.	7 50	Jajce, jedno.	3
Oves.	6 50	Mleko, liter.	7
Ajda.	8 50	Goveje meso, kgr.	60
Proso.	9 —	Telečje	65
Koruz.	5 50	Svinjsko	70
Krompir.	2 50	Kostrunovo	40
Leča, hkl.	12 —	Piščanec	55
Grah.	9 —	Golob	24
Fižol, m. stot.	12 —	Seno, m. stot.	1 50
Maslo, kgr.	1 05	Slama.	1 70
Mast.	80	Drva trda, 4 kub. m.	6 50
Špeh svež.	68	„ mehka, 4 „	4 80

Brunolein, izvrstno sredstvo za ohranitev lesovja, preprečuje gnilobo, oprhlost itd. Za trgovce pohištva, mizarje in zasebnike ima v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 15 11-2

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Trančjo 1

prilagoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izbirno svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 292 4
turistških klobukov, čepic,

Tovarniška zaloga
Jednatih klobukov C. kr. dvornih
zaloznikov A. J. Pichler v Gradci.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

„Národna kavarna“.

V nedeljo dné 23. aprila 1899

vojaški koncert.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem
Fran Krapež.

597 1-1

Zgubil je nekdo v okrajni bolniški blagajni stvar, ki je vredna 10-12 glđ. Kdor je izgubil, naj se oglasi pri omenjeni blagajni. 400 1-1

Slovenci, pristopajte k „Naši straži“!

Birmanska darila!

Priporočam svojo bogato največjo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih in nikelnastih

UR

verižic, uhanov, zapestnic, ovratnih verižic, prstanov itd. po jako znižanih cenah. 396

Se priporočam ter uljudno vabim
FR. ČUDEN
trgovina z zlatino in srebrnino v Ljubljani, na Mestnem trgu.

Št. 4618. 393 3-1

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službi okrožnih zdravnikov
in sicer

1. za zdravstveno okrožje v Metliki z letno plačo 700 glđ.;
2. za zdravstveno okrožje Kočevska Reka z letno plačo 800 glđ.;

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 15. maja 1899. leta

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo pa se bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dné 20. aprila 1899.

Razglas.

Vsled premembe dosedanjih določb izvršilnega predpisa k IV. poglavju postave o osebnih davkih pri stalnih službenih prejemkih, kateri so se v teku zadnjega davčnemu letu predidóčega leta zaradi povišbe, nakazanja kvinkvenije, regulacije plač itd. povikšali, za odmero osebne dohodnine niso več merodajni celoletni zvikišani službeni prejemki, marveč oni nižji prejemki, kateri so se v zadnjem letu pred davčnim letom zares izplačali.

Ker se ima ta določba uporabiti že pri odmerjenju osebne dohodnine in plačarine za letošnje leto, se oni davčni zavezanci, kateri so njihove letošnje napovedi sestavili po poprejšnjih strožjih določbah izvršilnega predpisa ter so tedaj v napovedi vstavili celotne povikšane službene prejemke, v njihovi lastni koristi vabijo popraviti njihove napovedi

do konca tekočega meseca

ker bi se sicer moralo smatrati, da v napovedih vstavljeni zneski predstavljajo one službene prejemke, kateri so se jim leta 1898. zares izplačali, izvzemši slučaj, da je iz napovedi ali pak iz naznanil dotičnih službo-dajalcev v službenih prejemkih izplačanih leta 1898. razvideti ravno nasprotno.

Premembe vsled regulacije plač državnih uradnikov se bodo, ker so podpisane uradu v posameznih zneskih natančno znani, uradnim potom vzeli v poštev, ter jih ni potreba naznaniti od posameznih državnih uradnikov.

V predstojećem omenjeni popravki napovedij se lahko izvrše ustmeno ali pismeno pri podpisani c. kr. davčni administraciji s kratkimi nekolekovanimi vlogami, v katere je poleg imena in dostojanstva dotičnega uslužbenca vpisati poprejšnje ter nove službene prejemke s celoletnimi zneski, nadalje tudi čas spremembe.

C. kr. davčna administracija
v Ljubljani 21. aprila 1899.

Pozor **PUCH-STYRIA** **kolesarji!**

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V.

Zastopnik trdke: Josip Polak.

399 1

Svoji k svojim!

Najstareji češki renomirani veliki zavod.

Ces. in kralj. dvorni založnik

Josip Neškudla

v Jabloném ob Orlicí
hiš. št. 86 na Češkem

priporoča:

mašno blago, pluvijale, dal-
matike, vela, nebese, šolske
in društvene zastave,
bandera, altarne pre-
proge, pregrinjala,
albe, rokete, mon-
štrance, kelhe,
pacifikale, elbo-
rije, svečnike,
altarne svetilke,
kadilnice, škopli-
nike, cerkvene
lestence, teh. dovr-
šene križevе pote,
altarne podobe naj-
boljših akad. mojstrov
ltd. ltd. — izdelane iz-
redno okusno po cerkvenih pred-
pisih, dragocene, trpežne in po
zelo nizkih cenah.
Za dokaz solidne in točne po-
strežbe je mnogo tisoč častnih
priporočilnih priznanj ter obsta-
nek zavoda od leta 1810.

Zahtevajte velike ilu-
strovane cenike,
proračune, vzor-
ce in gotove pred-
mete v izbero
franko.

Naslov za dopise
vselej
doslovno popoln.

Monštranca renesančna
iz bronca, vsa v ognju pozlačena, 130 gl.
vsa iz čistega srebra, težka, v
ognju pozlačena 390 gl.

301 8-7 Naslov za brzojavke:
Dvorno založništvo — Jabloném ob Orlicí.

Edini dežnik,

ki se pri zgibanju nič ne poškoduje, je na
patentirani način narejeni 145 25-24

Patent Satin de Chine

(ne zamenjati z navadnim Satin de Chine).

Ta dežnik je popolnoma nepremočljiv in stalno
barve, podoben najfinejši svilnati omreži. Blagó se ne zgub-
banči, ko je mokro, ampak ostane lepo napeto.

Kdor si kupi tak dežnik, nikoli več ne mara drugečnega

V Ljubljani te dežnike prodaja edini

JOSIP VIDMAR, dežnikar,

Vsak teh dežnikov ima na notranji strani tole patentno znamko

☆ O M & C ☆
K.K. Patent 46-2511

Vsako ponarejanje ali posnemanje patentne znamke se
sodnijsko zabranja. — Natanko je paziti na patentno številko.
Nijeden drugih dežnikov nima tako izvrstnih svojstev.

Liniment. Capsici compos.

353 iz lekarne Richter-jeve v Pragi 24-13

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobili posodijo po 40 kr., 70 kr. in 1 gl. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno

domače zdravilo kar kratko kot 759 40—29

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter uprejmje iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristo.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah.

227 16

Prečastiti duhovščini se pri-
poročam za slikanje

cerkvâ,
kapel
in
sob.

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.
Imam
na razpo-
lago tudi krasne
VZORCE
(škice) v barvah tiskane,
v raznih slogih, kakor tudi
mnogo spričeval. 73 26-13

Glavna zaloga moke

iz slovečega valjičnega mlina

Vinko Majdič-a v Kranju.

Pri razstavah odlikovani izdelki, dobé se **en-gros**
po originalnem ceniku pri

ANTONU DITRICH-u

glavnem zastopniku 373 10-2

Marije Terezije cesta št. 2, Ljubljana.

Največjo izbero

elegantnih

(338—12—5)

solnčnikov
priporoča
po najnižjih cenah
L. Mikusch
Mestni trg št. 15 v Ljubljani.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli 415 20—g

apneno-železni sirup.

Ta 29 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup
raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót,
daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
nost telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko
si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi,
raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa po-
sebnost pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje
kostij. 896 (20—17)

Cena steklenici 1. gl. 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno
izrecno zahteva Herbabny-jev
apneno-železni sirup. Kot
znak izvora se nahaja v steklu in
na zamašku ime, „Herbabny“
vstisnjeno z vzvišenimi črkami in
nosi vsaka steklenica poleg stoječo
uradno registrov. varstveno
znamko, na katera znamenja naj
se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisane izdelujem zlasti cerkvene klopi
in spovednice po vzorcih in po lastnem načrtu
ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in
cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo
in nizke cene. Že desetim cerkvam sem izdelal
klopi v največjo zadovoljnost.

Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo
klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na
Rovu, Brdu, Goričici, v Moravčah, Pečah, Komendi
in v novi cerkvi vodiški, pa spovednica na Holmeu.
Postavljanje novih klopi v cerkvi traja le 5 do
6 dni.

Josip Stupica na Viru,
pošta Domžale.

61 20—13

Spreten

orgljavaec in pevovodja
cerkovnik,

ter večš

ki bi sprejel tudi **tajništvo** ali kaj enacega, želi — radi
tehtnih vzrokov — **premeniti svojo službo.** — Naslov
se izve pri upravnistvu „Slovenca“. 385 3—1

Prvi
majniški teden:
„Vila lutka“
G. Puppenfee
Deželno gledališče
v Ljubljani.
389 5—2

G. Piccoli,
dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize odličnih stro-
kovnjakov, kateri so v

Železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmajr potrdili navedeno množino
železa, so najboljši spričevali ter
dajejo največje poročilo za njega
učinek.

To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.

Cena poliliterski steklenici 1 gl.

Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštnino
plačajo p. n. naročniki. 827 26

Dr. Rose-jev balzam

za želodec

iz lekarne **B. FRAGNER** v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki po-
življa okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja
želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka
je pristavljena postavno vpi-
sana varstvena znamka.

Glavna
zaloga: **lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi,**

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih **G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer** in vseh drugih
lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26—26

Praško domače mazilo

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, ka-
tero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša
in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Po c. kr. deželni vladi poverjeni stavbeni inženir
b. o. kr. nadinženir

Fran Žužek

naznanja, da je odprl svojo

tehnično pisarno
v Ljubljani. 390 3-1

St. 13769.

380 2-2

Dvoje barak na prodaj.

Podpisani magistrat prodá takoj svoji dve veliki, poleg elektrarne v Ljubljani stoječi leseni baraki pod pogoji, ki se izvedó ob navadnih uradnih urah pri mestnem komisarijatu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dné 15. aprila 1899.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje s tem

službo praktikanta

z letnim adjutom 500 gld.

Prosilci za to službo izkazati se morajo poleg znanja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, da so dovršili ali celo gimnazijo, oziroma celo realko, ali pa spodnjo gimnazijo, oziroma spodnjo realko in trgovinsko šolo.

Prošnje z omenjenimi spričevali in s spričevali o dosedanjem poslovanju vložiti je do vstetega

14. maja t. l.

pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani, dné 22. aprila 1899.

394 3-1

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

Razglas.

382 3-2

Vsled sklepa c. kr. deželne sodnije v Ljubljani z dné 31. marca 1899, opr. št. N c III 348/99 | 1, se bodo „Zavodu meščanske vojašnice v Ljubljani“ lastna zemljišča vlož. št. 17 in 219 katastralne občine Trnovo pri prostovoljni, na 27. aprila 1899 ob 10. uri dopoldne na licu mesta določeni

javni dražbi

za ceno 20.000 gld. in 250 gld. izklicala in onemu, ki bode največ ponudil, v last oddala.

Dražbeni pogoji izloženi so v pisarni podpisanega sodnega komisarja občni pregled.

Dr. Fran Vok,

c. kr. notar kot sodni komisar.

Urban Weber nasl.

Zalilog, pošta Železniki.

Na prodaj je več tisoč stotov

363 5-5

strešnih skale (Dachschiefer)

iz lastnih škrlilolomov po jako nizkih cenah.

Prevzamem

pokrivanja vsakovrstnih stavb, kakor
tudi cerkvâ in zvonikov.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštene po najnižji ceni
bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štav in potujočih agentov.

Zagotavlja je hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 250 53-7

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi usojam si naznanjati, da sem otvoril
dobro znano

gostilno „pri Virantu“, Sv. Jakoba trg št. 2,

kjer imam čisto prenovljene, čedne sobe za prenočevanje po nizki ceni p. n. občinstvu na razpolago. Moje že iz prejšnjih časov obče znano **izborna kuhinjo** po zmernih cenah toplo priporočam.

Točil bodem izvrstna **dolenjska** in **istrska bela, rudeča in črna vina**, posebno opozarjam na pristni **kraški teran** prve vrste, kakor tudi na vedno svežo **steinfeldsko marono pivo bratov Reininghaus**. — Vsak petek **sveže morske ribe** po laškem načinu pripravljene.

Za točno in ceno postrežbo jamčim ter se priporočam slavnemu občinstvu v mnogobrojni obisk velespoštovanjem

368 3-2

Ivan Tosti.

Razglas.

353 3-3

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje hranilne vloge po

4% odstotke

in plačuje rentni davek sama.

Obrestna mera za hipotečna posojila pod 5000 gld. znaša $4\frac{3}{4}\%$, za hipotečna posojila od 5000 gld. naprej pa $4\frac{1}{2}\%$.

Občinska, okrajna in deželna posojila obrestovati je po dogovoru, posojila na menice in na vrednostne papirje pa po 5%.

Ta sprememba obrestne mere pri posojilih daje se na znanje v blagovoljno vednost vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dné 23. marca 1899.

V Ljubljani, dné 8. aprila 1899.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-
tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi **cerkvene svetilnice** ali **stalnice**, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld.; **obhajilne svetilnice** iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; **pušice z zvončki** za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1-50, iz medenine po 5 gld.; **štedilna železna ognjišča**, vsa železna in tudi razna za vzdajanje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih zlebov in strelovodov. 253 12-8

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

RAZGLAS.

Pred škofijo št. 2 prodajala se bo tekom 30 dnij, od 22. aprila do 22. maja 1899 iz neke **konkurzne mase** pod cenilno vrednostjo nakupljena

velika zaloga blaga,

obstoječa iz blaga za ženske obleke, sukna za gospode in dečke, kotonine, belega perilnega blaga, tepihov, zastorov, pregrinjal, nogovic, Jägerjevega perila in drugih predmetov po izredno nizkih cenah.

V svojo lastno korist naj vsakdo porabi to ugodno priliko za nakup svojih potrebščin.

392 3-1

Pod ugodnimi pogoji sprejme takoj več v požarni stroki izvežbanih

akvizitêrjev

ljubljsko glavno zastopstvo c. kr. privileg. „**Riunione Adriatica di Sicurtà**“, kateri naj se določijo tudi dotične ponudbe. 395 3-1

Dobiva se povsod.

905 (36-13)

Sarg's Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Spretnega in marljivega

370 2-2

potovalca (akvizitêrja),

ki je deloval že dalj časa v zavarovalni stroki, in je slovenskega in nemškega jezika popolnoma vešč, vsprejme zavarovalnica „**Unio catholica**“ pod jako ugodnimi pogoji. Natančneje se poizve pri glavnem zastopu „**Unio catholica**“ v Ljubljani, Kongresni trg 17.

POZOR!

Podpisana tvrda priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim društvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi kmetijskih strojev in peronospera-škopilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami, pod ugodnimi plačilnimi pogoji tudi na obroke.

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

89 12-7

podružnica **R. A. Smekal.**

Št. 3318.

375 3-2

Razpis.

V Metliki je izpraznjena

služba prov. deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih **700 gld.** — in sicer pri-pade od tega 400 gld. na deželni zaklad, po 150 gld. pa na sodni okraj metliški in na občino Metliko.

Živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati meso v mestu Metlika, istotako tudi živino, ki se prižene tjekaj ob letnih semnjih ter tedenskih tržnih dnevih.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposob-ljenosti

do dne 15. maja 1899

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 13. aprila 1899.

Najnovejše in najboljše

klobuke

za gospode in dečke 272 13-10

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v največji izbi in po najnižjih cenah velespoštovanjem

C. J. HAMANN,
Mestni trg šte. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegov. tovarn za klobuke

W. Ch. Pless, Dunaj, in Jos. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo natančno po označeni meri in obliki in se prevzemajo tudi stari klobuki v barvanje in oblikovanje.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %. Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 21. aprila.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 45 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 90 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 » 35 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 70 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 35 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	918 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	855 » 25 »
London vista	120 » 42 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 95 »
20 mark	11 » 74 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 35 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dne 21. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 40 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 80 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 » 35 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 50 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » 90 »
Priporitne obveznice državne železnice	217 » — »
» » južne železnice 3%	178 » 10 »
» » južne železnice 5%	124 » 40 »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 30 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » 75 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 » 75 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3370 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	456 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	56 » 25 »
Splošna avstrijska stavbna družba	107 » 20 »
Montanska družba avstr. plan.	243 » 10 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	192 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.